

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

MENTOR

Udkommer den 3. og 18. i hver Maaned under Redaktion af
Hans Fr. Petersen og Svend Steen og koster 10 Øre pr. Nr.

Nr. 6

3. Maj 1915.

1. Aarg.

Jeremiade.

Med dette Nr. har vi ialt set 6 Numre af „Mentor“, som *skulde* være vort Skoleblad, og som *skulde* støttes af alle Elever. Det er nu, efter hvad jeg har faaet Indtryk af, gaaet saaledes, som det gaar med saa mange Ting. Abonnenterne — eller rettere sagt: de, der *burde* abonnere — sætter et alvorligt Ansigt op og siger med en dybt-tænkende Mine: „Det er et daarligt Skoleblad! Det duer slet ikke, for det er altfor tørt. Nej, se bare de andre Skoleblade, *dem* er der noget ved.“ Hele Skylden for, at Bladet ikke bliver bedre, vælter de paa den stakkels Redaktør, uden at tænke paa, at ogsaa nogen anden kunde have Skyld i Bladets daarlige Trivsel.

I „Mentor“s første Nr. stod der, at „Mentor“ skulde være et Blad for alle, et Blad, i hvilket enhver kunde fremkomme med sine Meninger, og desuden en Opfordring

til Abonnenterne om flittigt at indsende Bidrag. — Hvad er nu Resultatet af denne Opfordring? — Jo, i sidste Nr. var der *to* indsendte Artikler, Resten af Bladet maatte Redaktøren selv skrive, og dog synes man ikke at kunne mærke, at hans Arbejde paaskønnes. Selv om sidste Nr. var temmelig uheldigt — det har Red. selv indrømmet —, maa man dog kunne indse, at Red. ikke med Lyst og Iver kan give sig i Lag med Bladet, naar der ingen indsendte Artikler kommer, men blot Vrøvl, Pjat og Pjank.

Som jeg har erfaret efter en Forspørgsel hos Red., har denne for at forbedre Bladets Indhold nøje gransket de andre Skoleblade her i Byen. Disse andre Skoleblade er meget forskellige, nogle lægger mest Vægt paa det belærende, andre mere paa det underholdende og Sport. Hidtil har vort Blads Indhold jo hovedsagelig været belærende, og for at forbedre det

maa vi altsaa se at faa noget af den anden Slags ogsaa. Her har vi allerede én Knude: Red. er ikke Sportsmenneske, men temmelig pessimistisk anlagt. Naar vi derfor skal have noget mere „oplivende“ Indhold, maa vi selv skrive i Bladet derom.

Der er en Ting til, som jeg ogsaa kan nævne, nemlig Foreningslivet paa vor Skole; for nogle Skoleblade bringer temmelig interessante Ting om Foreningerne paa deres Skole. Efter det, jeg har hørt, er der for Tiden paa vor Skole tre Foreninger, to Diskussionsforeninger og Fodboldklubben; men disse lever en tilbagetrukken Tilværelse, saa de fleste Elever ikke engang aner deres Eksistens. Tilfældigvis hørte jeg en Aften Red. tale med et Medlem af den ene af de to førstnævnte Foreninger, om de ikke vilde sende lidt til Bladet om deres Virksomhed. Red. fik saa det overraskende Svar: „Nej, det tror jeg ikke, for vor Forening er kun for vor Klasse og ikke for hele Skolen.“ Om Red. har ladet det blive ved denne ene Forespørgsel, ved jeg ikke, men saa meget ved jeg, at det maa være et kedeligt og ærgerligt Arbejde at spille Red. under saadanne Forhold.

Nej, naar vi skal vedblive med at have et Skoleblad — og det vil vi dog —, saa maa der helt anderledes Fart i Tingene. *Alle maa købe Bladet, og mange*

flere maa skrive i det i Stedet for at skælde Red. Huden fuld hver Gang.

Ogsaa kunde det sikkert blive godt for Bladet, om en eller anden Lærer vilde skrive noget i det, eller om Red. fik Lov til at benytte noget af vor Skoles saa righoldige Arkiv.

Habakuk.

— — —

Anm. af Redaktionen. Vi kan helt slutte os til Indsenderen, idet ogsaa vi synes, at Tilslutningen og Interessen blandt Eleverne for „Mentor“ er for ringe. Der er Mangler ved Bladet, det indrømmer vi, men man kan virkelig heller ikke vente alt muligt af et Skoleblad. Naar vi gør vort bedste for at gøre Indholdet saa righoldigt som muligt og indskrænker Annoncerne til det yderste, maa vi overlade det til Læserne selv at forbedre Indholdet ved at indsende Artikler til Bladet, ogsaa uden at de først har faaet en Opfordring dertil. — Som Læserne allerede kan se af nærværende Nr., er Indholdet nu blevet forandret, idet der efter Antagelsen af Svend Steen som Medredaktør vil blive tilført Bladet Artikler om Sport. Hvad Foreningerne angaar, saa har jeg talt med dem og faaet Løfte om Støtte fra deres Side. At ogsaa Lærere skriver i Bladet, er vistnok ikke helt umuligt, men love noget bestemt tør jeg ikke.

H. F. P.

SPORT

Fodboldklub.

Forleden Dag, da vi stod paa Legepladsen, kommer en Discipel hen til os og spørger, om vi ikke vil „skrive lidt om Fodboldklubben i „Mentor““. Vi ser lidt uforstaaende paa ham. „Hvilken Fodboldklub?“ spørger vi. „Vor egen Fodboldklub, selvfølgelig,“ svarer han.

Forbavselsen afmaler sig tydelig paa vort Ansigt.

„Vor egen Fodboldklub — hvor har vi faaet den fra?“ spørger vi.

„Næh, ved I nu hvad. Har I ikke engang Anelse om, at der findes en Fodboldklub i den Skole, I selv gaar i?“

„Er der flere Medlemmer i Klubben end du?“ spørger vi mistroisk.

„Ih ja! Vi er en Snes Stykker,“ svarer han.

Vi begynder at faa Interesse for Sagen. Det forekommer os, at der er en dunkel, hemmelighedsfuld Gaade ved at blive løst; — og da det „ringede op“, var vi underrettet om, at der her i Skolen virkelig eksisterer en Fodboldklub.

Ja! Fodboldklub, siger vi. Efter den Beskrivelse, vi har faaet af den, er det ganske vist meget for kraftigt at kalde den *Fodboldklub*; den har hverken Formand, Bestyrelse. Love eller Ign. — en saadan Klub kan vi trøstigt spaa

Undergang; men da vi synes, det er en køn Tanke, ogsaa at ville hævde vor gamle Skoles Ære i Sportsverdenen, mener vi, det er vor Pligt at tage samme Tanke op med større Kraft og om muligt faa et godt Resultat ud af den.

Vi giver alle sportsbegeistrede Ynglinge Opfordring til at slutte sig sammen og i Forening med den gamle „Fodboldklub“ danne en ny, velordnet Forening, der fortjener Navnet: Fodboldklub. —

Det første Skridt, der maa gøres, er til Rektor; thi vi synes ikke, at en Skoleforening, selv om alt foregaar udenfor Skolen, „gælder“ uden Rektors Samtykke.

Vi mener, Rektor ikke vil have noget derimod. Dernæst maa der sammenkaldes en Generalforsamling, som maa vælge Bestyrelse og vedtage Love. Alt, hvad der saa er vedtaget paa Generalforsamlingen, bør skrives paa et Ark Papir, som bliver overrakt Rektor, da vi synes, Rektor maa kende Klubbens Formaal, Love o. s. v. —

Først naar Klubben er fuldstændig ordnet, kan Træningen begynde.

I næste Nr. haaber vi at kunne bringe noget mere om denne Sag.

* * *

Lidt Spejderfærd.

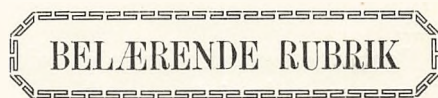
Det fortælles, at inden en Zulu-dreng bliver optaget i Mændenes Rækker, maa han gennemgaa en

Manddomsprøve. Han bliver da bemalet over hele Kroppen, bevæbnet med et Spyd og jaget op i Bjergene, hvorfra han ikke tør komme ned, førend Malingen er slidt af; thi bliver han set, medens han er bemalet, bliver han dræbt. Han maa da med sit Spyd gøre Jagt paa de vilde Dyr for ikke at dø af Sult og af deres Skind lave sig et Tæppe til at rulle sig i om Natten. Han maa lave sin Mad selv, tænde Ild op med 2 Stykker Træ, bygge sin Hytte og befæste den mod Dyrene, han maa kort sagt klare sig selv og stole paa sig selv i et og alt. Og netop dette sidste er det, vi gerne vilde lære Drengene gennem Spejdersporten eller rettere sagt: give dem Lejlighed til at lære sig selv. Den, der først een Gang har været paa en Spejdertur, vil erkende, at noget mere fornøjeligt og interessant findes ikke til at fordrive sin Fritid med. Er man med paa en saadan Tur, vil man føle det spændende i at følge Modpartens Spor, der er skjult for det uvante Øje, og saa, naar man har ham, falde over ham som Lyn fra en klar Himmel, uden at han aner ens Nærværelse. Man vil lære at bruge sine Øjne og drage Slutninger af, hvad man ser, lære at bevæge sig skjult i Terrainet, tegne Kortskitser og bringe Meldinger. Og kommer man i Lejr, hvad der er det allerinteressanteste, saa lærer man at lave sin egen Hytte og

Seng, sin Mad og hvad der ellers kan gøre én Livet behageligt. — Skulde nogen have Lyst til at prøve alt dette, saa meld Jer en Mandag Aften Kl. 7 i Frederiks Hospital hos 5. Østerbro Trop paa et af vore Møder; og at I hurtig faar Smag for Spejdersporten, det kan vore Medlemmer i Skolen bevidne.

„Scout“.

BELÆRENDE RUBRIK

Indiske Tankesprog.

Udvalgte og oversatte
 efter Ludwig Fritsches „Indische Sprüche“
 af Kai Rosenberg.

I Vennemund gælder det som Spøg,
 Hvad man mener en Anden skænder.
 Ved almindeligt Træ gælder det for Røg.
 Som er Duft, naar Aloë brænder.

* * *

For Gavnildhed de Vise
 Altid Dig prise,
 De har ej Ret, o Fyrste!
 Thi Ryggen ej Du viste nogen Fjende,
 Og Brystet ej Du bød til fremmed Kvinde.

* * *

Hvad Du imod den Onde gør, forsvinder,
 Som tegned Du en Streg paa Vand,
 som rinder.

Det mindste Du den Gode gør, det bliver
 lig Stregen, som Du ind i Klippen
 skriver.

* * *

Vær i Din Ungdom from,
 At Du er glad i Din Alderdom.
 Lev ret Dit hele Liv
 Og hinsides Livet lykkelig bliv.

* * *

Den skrappe Hvæssen af en Slibesten
 Fj volder Ædelstenen nogen Mén,
 Og Prøvelsernes Tid saa haard
 Det ædle Menneske modstaar.

* * *

Ilden Dig brænder, om end den fra
   Sandeltræ*) flammer;
 Ond Mand er ond, om end han fra
   Adelsslægt stammer.

* * *

Jeg sér vel Verden, men jeg skjult for
   Verden bliver;
 Den Tryllekraft af Naade Fattigdom
   mig giver.

Studenterliv i gamle Dage.

Tidsrummet, hvorom her skal fortæles, er det, man i al Almindelighed plejer at kalde det orthodoxe, o: det, som varer fra nogen Tid efter Reformationens Indførelse (Aar 1536) og til lidt hen i det 18. Aarhundrede — f. Eks. til Københavns store Ildebrand Aar 1728. Orthodox betyder rettroende, og det gjaldt i denne Tid at

*) Sandeltræets Røg er vellugtende og tjener til Beredelse af kølende Vande og Salver.

følge, hvad der var den rette Tro. Man vejede med Theologiens fineste Vægt, og hvor man fandt det mindste Gran af Kætteri — calvinsk eller katolsk — kunde man ikke lade Personen (Præsten eller Professoren) beholde sin Plads — ofte end ikke Ophold her i Landet. Man søgte at omgærde ikke blot Troes- og Kirkelivet, men overhovedet hele det borgerlige Liv, saaledes ogsaa Studenterlivet, med bestemte Regler — alt stivner i Formen. For et Nutidsmenneske er det svært at fatte, hvordan Ungdommen har kunnet finde sig i al denne Stivhed. I al Almindelighed er Oplysningerne herom faa og vanskelig tilgængelige.

I det følgende vil jeg særlig fremdrage Enkeltheder fra det Liv, der grupperer sig om Regensen, dels fordi Kilderne her er rigest, og dels fordi Studenterne her levede i et lille Samfund for sig, hvor man bedst kan følge, hvad der er typisk for denne Stand.

Københavns Universitet blev, som bekendt, til i Aaret 1479 efter den Tilladelse, Kristian I havde faaet af Paven. I de urolige Tider var dets Skæbne imidlertid trang, og af og til var det ligefrem

lukket. — Saaledes i Tiden omkring Reformationen. Da man igen i 1437 skulde til at begynde Forelæsningerne, var den gamle Bygning overladt til andet Brug, og den Bygning, man derpaa fik, var i en ret miserabel Stand. Værelserne var smaa, der var ingen Døre eller Vinduer, der fandtes ingen Bænke eller Borde for Tilhørerne og ingen Katedre for Lærerne.

Bughagen, som jo reformerede Kirken heroppe, skrev derom til Kongen følgende: „Vi fra Universitetet er med vore Forelæsninger krøbne ind i Kirken (o: Frue Kirke); dertil nøder Storm og Blæst os. Begge Borgmestrene giver Glarmesteren Skylden, Tømmerfolkene arbejder endnu paa Bænkene; det er mig en underlig Byggen den; men koste gør den.“ Senere gik det dog i Orden; men hvor lidt forberedte Sagerne havde været, ses deraf, at man maatte nedbryde Kirken i Bagsværd for at skaffe de fornødne Sten til Universitetsbygningen. Imidlertid manglede man saa Studenterne, og de som var, var kun fattige; rige rejste til Udlandet.

Nu blev det gjort til en Betingelse for at opnaa Embede, at man

havde studeret en vis Tid ved Universitetet, denne Bestemmelse overholdtes dog kun i kort Tid. Formerne spillede, som før nævnt, en meget stor Rolle, og i nøje Forbindelse dermed staar Tidens Læggen-Vægt paa Ceremonier. Den, der ønskede at blive delagtig i den akademiske Borgerret, maatte forinden gennemgaa en Skærpsild af en ganske anden Art end den, som nu aabner Adgangen til Universitetet. Det var den saakaldte Deposits. Depositum (heraf „Rus“) valgte en Depositor, o: oftest en Pedel. Paa den til Depositsen bestemte Dag udstyredes de unge med en udslaaet Hat, lange Horn og Æselsøren, Ansigtet blev sværtet med Sod og en Svinehugtand anbragt i hver af Mundvigerne. De afførtes deres sædvanlige Dragt og iførtes en Klædning af mangefarvede Lapper og over denne en lang sort Pjalt som Kappe. Naar alle saaledes var udstafferede, drev Styreren af Ceremonien (Depositor), der selv bar Maske og var forsynet med en Stav med en lille Økse paa Enden, dem ind i en tilstødende Sal og stillede dem der i en Halvkreds, rettede paa dem med Staven og gjækkede dem paa mange forskel-

lige Maader. Derpaa slog han pludselig over i en alvorlig Tone, opregnede alle de Mangler og Unoder, der klæbe ved den uoptugtede Ungdom, foreholdt dem Nødvendigheden af gennem flittig System med Videnskaben at blive nye Mennesker og gik saa over til en Slags Eksamination, der nærmest var beregnet paa ved kaptiøse Spørgsmaal at fange de uylkelige, hvis Svar paa Grund af de Hugtænder, de maatte holde i Munden, fik Lighed med en Grynten, hvorfor de ogsaa blev titulerede Svin og jævnlig fik et Par Rap med den omtalte Stav. Efter alle disse Plager fremtog *Depositør* en stor Saks af Træ, og medens han med denne greb hver enkelt om Halsen og rystede ham, indtil Svinetænderne faldt af Munden, forklarede han, at disse vare Symboler paa den uoptugtede Ungdoms Umættelighed og Nydelssesygge, og formanede dem til i Fremtiden at undgaa al Lighed med Svinet. Paa samme Vis befriede han dem for Æselsørerne, Dumhedens Symbol, og fremtog derpaa en Høvl, lod dem En for En lægge sig ned paa Gulvet og høvlede dem langs ad Siden og Ryggen som en Mindelse om, at

de herefter skulde høvle al Skrøbelighed bort af Sæder og Sind. Til Slutning slog han Enhver en Skaal Vand over Hovedet, aftørrede dem med en Pjalt og erklærede dem for nye Mennesker og frie Studenter. Derefter gik samtlige *novitii*, som de nu hed, i Procession til Universitetets store Hørsal, hvor Vinen og Saltet meddeltes dem. *H—h.*

(Fortsættes.)

Annoncer.

Fru Marie Steen
— Klaverundervisning —
 Ravnsborggade 8, 3. Sal.

Skolens Boghandel

Johs. Marckers
Boghandel

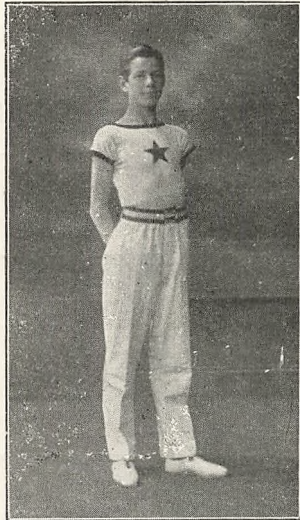
Papir og Tegneartikler

Kollegiehefter

Kvart, 72 Sider 0.15
 Oktav, 96 „ 0.10

CITY RESTAURANT & SELSKABSLOKALER C. F. HOLBECH.

Fodbold- og Tennisdragter
Tennissko og Fodboldstøvler
Reglementerede Gymnastikdragter og
Gymnastiksko.

POUL HOLM
SILKEGADE 11.

Vor Frue Boglade
anbefaler sit velforsynede Lager af
udenlandsk Litteratur,
Skolebøger og underholdende Værker.
Nørregade 13.
Telefon 9612.

Tand Klinikken
Blaagaardsgade 29 A. Mezz.
— Telefon Nora 1307y —
Al moderne Tandbehandling
udføres med betryggende Garanti og
billige Priser.

„Mentor“s Abonnenter faar
ved Behandling 10 pCt. Rabat.
Konsultation 10—4 og 6—7.
M. Ritzau-Olsen.

Undervisning i Tysk
tilbydes til en billig Pris. Man henven-
der sig til dette Blads Ekspedition.

Bladets ærede Læsere bedes ved Indkøb
tage Hensyn til d'Hrr. Averterende.

Redaktion: Carl Bernhardsvej 7, 4. tv. — Ekspedition: Citygade 23 (Holbech). Telf. 2023.

Skou & Madsens Bogtrykkeri, Gl. Mønt 13.